

ERDAL ÖZ

DEFTERİMDE
KUŞ SESLERİ

ERDAL ÖZ
DEFTERİMDE
KUŞ SESLERİ

Can aędaş

Defterimde Kuş Sesleri, Erdal Öz

© 2003, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2003

10. basım: Eylül 2020, İstanbul

Bu kitabın 10. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak resmi: Erdal Öz

Baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-0222-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750702228

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

ERDAL ÖZ
DEFTERİMDE
KUŞ SESLERİ

ANI

Resimler
Erdal Öz

♥can

Erdal Öz'ün Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Yaralısın, 1983

Kanayan, 1985

Gülünün Solduğu Akşam, 1986

Havada Kar Sesi Var, 1987

Odalarda, 1995

Sular Ne Güzelse, 1997

Bir Gün Yine Allı Turnam, 1998

Cam Kırıkları, 2001

Yorgunlar, 2009

Düşünüyorum da, Müthiş Bir Şey! - Düzyazılar, 2016

Yarın, Nasıl Bir Gün Olacaksın? / Günlükler 1956-1998, 2016

Yaşamayı Nasıl Özledim Bilsen!, 2017

Arkadaş Mektupları, 2019

Sevgili Erdal / Erdal Öz'e Mektuplar, 2019

ERDAL ÖZ, 26 Mart 1935'te Sivas, Yıldızeli'nde doğdu. Devlet memuru olan babasıyla birlikte Türkiye'nin değişik yerlerini dolaştı. Tokat Lisesi'ni bitirdikten sonra, İÜ Hukuk Fakültesi'nde başladığı yükseköğrenimini Ankara Hukuk Fakültesi'nde tamamladı. TDK Yayın Kolu'nda, Türk Sinematek Derneği Ankara Şubesi'nde çalıştı. İstanbul'da arkadaşlarıyla birlikte *a Dergisi*'ni çıkardı. İlk öykü kitabı *Yorğunlar*, 1960'ta *a Dergisi* yayınları arasında çıktı. İlk romanı *Odalarda*, aynı yıl Varlık Yayınları'ndan çıktı. Ankara'da Sergi Kitabevi'ni açtı. 12 Mart Askerî Darbesi'yle başlayan karanlık dönemde siyasal görüşlerinden dolayı üç kez tutuklandı, hapis yattı ama yargılanma sonucunda aklandı. Bu dönemi işlediği *Yaralısın* adlı romanıyla 1975 Orhan Kemal Roman Armağanı'na değer görüldü. 1975-1981 yılları arasında Cem Yayınevi'nin Arkadaş Kitaplar adlı çocuk edebiyatı dizisini yönetti. 1981'de Can Yayınları'nı kurdu. *Sular Ne Güzelse* adlı kitabıyla 1998 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, *Cam Kırıkları* ile 2001 Sedat Simavi Öykü Ödülü'nü aldı. *Kanayan* (1973) adlı öykü kitabında, *Deniz Gezmiş Anlatıyor* (1976) ve *Gülünün Solduğu Akşam* (1986) adlı anı-romanlarından sonra *Gülünün Solduğu Akşam'a* girmeyen notlar ve izlenimlerini 2003'te *Defterimde Kuş Sesleri*'nde topladı. SSCB gezisinin izlenimlerini içeren *Allı Turnam* (1976), 1998'de *Bir Gün Yine Allı Turnam* adıyla yeniden yayımlandı. *Havada Kar Sesi Var* adlı öykü kitabı 1987'de basıldı. *Dedem Korkut Öyküleri* (1979), *Alçacıktan Kar Yağar* (1982), *Babam Resim Yaptı* (2003) adlı üç çocuk kitabı yayımlandı. Erdal Öz, 6 Mayıs 2006'da aramızdan ayrıldı.

Kendilerine cezaevinden yazdığım mektupları bana veren
Ülkü Işın ile Gül Önet'e teşekkür ederim.

Amaçları, insanı, insandan daha az bir şey haline
getirmektir.

PRIMO LEVI

1971

Mamak Askerî Cezaevi

9 Haziran 1971

Bu benim cezaevindeki ilk gecem.

Sıkıntılı değilim. Alışkın hiç değilim. Öğrenmeye çalışarak olanları izliyorum.

Bugün saat 14.30'da beni Yıldırım Bölge Merkez Komutanlığı'nın gözaltı koğuşundan aldılar. Bir jeep'e atıp eski Veteriner Okulu'nda göreve başlayan Sıkıyönetim Mahkemelerine götürdüler. Bir süre sonra bir askerî savcının odasına alındım. Savcı, yakışıklı bir yüzbaşıydı. Yanında şişko, biçimsiz bir yazıcı kadın. Savcı ifademi aldı. Bana yüklediği suç, umduğum gibi, Sergi Kitabevi'nde kullandığımız *ambalaj kâğıdı*'ydi.

Eve yapılan baskında ele geçirdikleri birkaç dergi, bir de yayınevine o gün postayla gelen, *Kırmızı Yel* adlı öykü kitabının yazarı Osman Şahin'in bana gönderdiği mektup.

El konulan ambalaj kâğıtlarının dışındaki suç kanıtları da bunlar.

Savundum kendimi. Ambalaj kâğıtları üzerindeki yazılardan dolayı 1970 yılı içinde sivil mahkemelerden birinde bir soruşturma açıldığını, hiçbir suç ögesi bulunmadığı için kovuşturmaya yer olmadığı konusunda "takipsizlik kararı" verildiğini anlattım savcıya.

Kitabevine yapılan baskında, ambalaj kâğıtlarına el koyduktan sonra beni de götürmek istediklerinde, daha önceki mahkemenin bu kararını yanıma almıştım. Bir yıl önce askerî değil, doğal mahkemenin verdiği (6 Ekim 1970 tarihini taşıyan) *takipsizlik kararı*'nı çıkarıp koydum askerî savcının önüne; hukuka saygı duyulacaksa, yasalara uyulacaksa, bu konuda yeni bir kovuşturmayaya, yargılamaya girilmemesi gerektiğini belirttim.

Ambalaj kâğıdının üzerinde birer ikişer cümlelik öz-lü sözler vardı. Bunlar, özgürlük, kardeşlik, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm için ünlülerin söylediği sözlerdi.

Bu arada Mustafa Kemal'den de alınmış birkaç cümle vardı.

Savcı, bu sözlerinin altına neden Atatürk değil de Mustafa Kemal yazıldığını sordu.

Anlamıyorum bu insanların bu konudaki tepkisini. Atatürk dersen onlardansın, Mustafa Kemal dersen ko-münistsin.

"Efendim, yanlış anlamayın," dedim. "Mustafa Ke-mal, bu sözleri söylediği zaman, Atatürk soyadını alma-mıştı daha. Bu sözler Kurtuluş Savaşı döneminde söyle-diği sözler. O zaman adı yalnızca Mustafa Kemal'di. Kimlik belgesinde de sanırım böyle yazıyordu."

İfademi daktiloyla yazdırırken de aynı sözleri tek-rarladım.

Sustu. Evde bulup el koydukları dergilerden bir şey çıkaramadı savcı.

Sonra mektuba geçti. Osman Şahin adına üzüldüm. Hiç karşılaşmadığım, hiç görmediğim, yalnızca *Kırmızı Yel* adlı kitabındaki öykülerinden tanıyıp sevdiğim bu sevgili yazarı, bana yazdığı bu mektup yüzünden içeri falan alırlarsa üzüleceğim. *Kırmızı Yel* onun ilk kitabı. Çok beğenmiştim. Kitabevinde tanıdığım her insana ki-tabı övüyor, almalarını öneriyordum. Alıyorlardı. Kitap

gerçekten büyük ilgi görmüştü. Osman Şahin'in dikkatini çekmiş olacak ki, bana bir mektup gönderdi. Mektubunun sonunda, "Üzgünüm, bütün akılları omuzlarında olan bu adamlar, her türlü düşünceyi karşılarında hazır ol durumuna getirmek istiyorlar. Ama bir gün onlar da üzerimizdeki güneşi göreceklendir."

Bunu söylüyordu.

Savcı, yüksek sesle okuduğu mektubun bu son cümlesinin altını kırmızı kalemle birkaç kez çizirken haykırdı:

"Yani benim mi aklım omuzlarımdaymış! Ben de bu vatanın çocuğuyum! Ben de bu memleketi en az sizler kadar severim! Ne demek bu?"

Sustum.

"Yani burada yaptığım işe inanmıyor musunuz?" dedi. "Adalete, adaletimize güvenmiyor musunuz?"

"Efendim, bu biraz da vereceğiniz karara bağlı," dedim. "Takipsizlik kararı verilir kesin sonuca bağlanmış bir davada yeniden kovuşturma açılıyor, ben yeni baştan yargılanıyorsam, durum biraz şaşırtıcıdır. Takipsizlik kararını gördükten sonra tek soru bile sormadan beni bırakmanız gerekirdi. Adalet bunu gerektirirdi. Sonucun ne olacağını bilmiyorum. Onun için adaletinize inanmam, adaletinizi görmeme bağlı. İnanarak geldim. Sonuç bu yargımı değiştirebilir."

Yumuşadı.

"Bize inanın," dedi. "En adil kararı vereceğimize güvenin." Sonra da yüzüme bakmadan, "Çıkın, dışarıda bekleyin," dedi.

Çıktım. Silahlı bir erin önünde bekleme odasına götürüldüm.

Bir süre sonra beni aldılar. Yine silahlı erlerin arasında kırmızı halı kaplı merdivenlerden yukarı kata çıkarıldım. Yeni hazırlandığı belli, kapısının üstünde 1 No'lu Sıkıyönetim Mahkemesi yazılı büyük bir salona sokul-

dum. Üç kişilik Seçiciler Kurulu, arkalarındaki duvarda kocaman harflerle “Adalet Mülkün Temelidir” yazılı yüksek bir kürsüde beni bekliyordu. Dört bir yanda ayaklı mikrofonlar vardı. Tam karşılardaki mikrofonlardan birinin önüne getirildim. “Seçiciler Kurulu” diyorum, çünkü hepsi hukukçu olmayan, tutuklanacak, hüküm giydirilecek insanları önceden belirleyip tutuklamak için görevlendirilmiş belli kişilerdi. Üç kişiden biri de anlı şanlı Ali Elverdi’ydi; hukukçu değildi, askerdi. Omuzlarında kılıçlı aylarla birer de yıldız vardı; tuğgeneralmiş.

Sorgum beş dakika bile sürmedi. Savcıya verdiğim ifadeyi tekrarladım. Mahkeme Başkanı Tuğgeneral Ali Elverdi, söylediklerimi, tepeden bir bakış atarak aşağıda oturan yazıcı kıza hızla yazdırdı. Sonra da karar vermek için arkalarına dayandılar. Karar vermek için niye arkalarına dayandıklarını doğrusu anlamadım. Aralarında fis fis bir şeyler konuştular. Anlaştılar.

Türk Ceza Kanunu’nun 142’nci maddesine dayanarak, ilk sorgulamamı yapan savcının isteğini yerinde bularak, tutuklanmama karar verdiler.

Ali Elverdi, “Götürün!” dedi.

Namluların önünde salondan çıkarıldım. Yine aşağı kattaki bekleme odasına sokuldum. Başkaları da vardı. İki saat kadar bekledik orada. Bizleri kelepçelerle ikişer ikişer bağlayıp, yine namluların önünde götürüp cezaevi arabasına bindirdiler. Dört gün gözaltında tutulduğum Merkez Komutanlığı Garnizonu’na götürdüler önce.

Bizimkiler bahçedeydi. Kimler yoktu ki orada: Mümtaz Soysal, Halit Çelenk, Bahri Savcı, Niyazi Ağırnaslı, İlhami Soysal, Cahit Talas, Uluç Gürkan... daha başkaları... 31 kişiydik koğuştta. Tutuklandığım haberini ben gelmeden öğrenmişler. Arabadan inince birikteler başıma. Koğuşa girip öteberimi topladım.

Yine kelepçe. Yine bindirildim cezaevi arabasına; yola koyulduk.

Cezaevi arabasının parmaklıklı penceresinden görünenler hüznüydü: hızla geçen büyük yapılar, ağaçlar, evler, insanlar; sonra da birden alabildiğine uzanan bir kırılık; uzakta da Ankara'nın yeni yanmaya başlayan ışıkları. Her şey akıp gitti akşamın alacasında demir parmaklıklı pencerenin ötesinden. Sonra da Mamak'taki büyük askerî cezaevi.

Bu benim ilk tutuklanışım, cezaevine ilk girişimdi.

Önce üstümüz başımız arandı. Pek çok şeyime el konuldu: pamuk, kolonya, ilaçlar, para vb.

Sonra bir gardiyanla birlikte büyük demir kapılardan geçtik. Kapısında "İki kişi girebilir" yazılı küçücük bir berber odası. Önce sakal, sonra sıfır numara saç tıraşı, aynada bilmediğim, cascavlak, anlamsız bir yüz. Bu *ben'im*.

Bir numaralı koğuştayım. Üst kattaki ranzada, çok kirli bir yatağın içindeyim. Yatak numaram 45. Defteri-me bugünkü izlenimlerimi yazıyorum:

Hemen önümde, tavana kadar yükselen gri boyalı demir parmaklıklar. Parmaklıkların ötesinde dolaşan Sivaslı olduğunu öğrendiğim şişko gardiyan.

Her yerde lambalar yanıyor; hiç söndürülmeyen lambalar. Koridorlarda uzaklaşıp yaklaşan ayak sesleri, öksürükler.

Koğuş nöbetçisi tutuklu er, babayiğit bir delikanlı. Ranzaların arasında dolaşıyor, horlayanları dürtüyor.

Yataklarda dönenler, söylenip duranlar; dövmelerle süslü birtakım kollar, göğüsler...

Asker olmayan on beş kişiymişiz koğuştta; beşimiz bugün getirilmişiz.

On beş kişi aramızda bir toplantı yaptık. Burada na-

sıl davranmamız gerektiğini konuştuk. Çoğu da yoksul çocuklar. Ceplerimizde kalan bütün paraları tek elde topladık. Tek tip sigara içeceğiz: Birinci. Kendi konularımızda konuşmayacağız, aile yakınlarımız dışında kimseye mektup yazmayacağız, koğuştaki asker tutuklularla ölçülü de olsa yakınlık kurmaya çalışacağız.

Koğuştaki öbür sakinlerin hepsi, askerlik görevi içinde suç işlemiş kişiler. Birkaç güne kadar bu koğuştan gönderileceklermiş. Oysa benim için asıl hammadde onlar. Değişik insan manzaraları. Gitmeselerdi. Yazık.

Abidin'le de, Zeki'yle de dostça konuştuk. Biri koğuş kıdemlisi, biri de yardımcısı. Bizlere karşı hem biraz çekingen, hem de saygılı gibiler.

Nuri'nin İstanbul'da, Beşiktaş'ta bir kahvesi var. Bir de çok sevdiği karısı. Sol kolunun pazısına bir "Gül" dövdürmüş; altına da kocaman bir "Gülüm" yazdırmış. On bir yıl sevişmişler. Nuri evliymiş, boşanmış, bu kızı almış. O, "Gül" diyor. Kızın adı Gülsüm.

Nuri tam bir İstanbul fırlaması.

"Ben sıkıyım. Kimselere anlatmam derdimi. Bak harbi konuşuyorum: Bir sana anlatıyorum," diyor.

Daha yeni gelmişim, beni yeni görmüş, tanımış, herkese derdini anlatmıyor, bana anlatıyor. Harbi konuşuyor.¹

Avlu, küçük bir voleybol alanı genişliğinde; dört bir yanı yüksek duvarlarla çevrili; duvarların üstünde de tel örgüler. Tepede yalnızca gri bir gökyüzü görünüyor; voleybol alanı büyüklüğünde küçük bir gökyüzü.

Sabah 06.00'da uyandım. 05.00-06.00 nöbetçisi, zil çalar çalmaz herkesi kaldırdı. El yüz yıkama, giyinme,

1. Cezaevinden çıktıktan sonra yazdığım *Yaralısın* adlı romanımın gereçlerini bu dönemdeki tutukluğumda edindim. Nuri, romanın önemli kişilerinden biri oldu. Bu yüzden buradaki notlarımı atıyorum.

masalara yerleşme, oturma, Makine Kimya Enstitüsü'nün yaptığı Amerikan tipi alüminyum tabaklarla, saplarında U.S. yazılı kaşıklarla sabah kahvaltısı: naneli yayla çorbası. Sonra yine avlu. Yine volta.

Birinci, İkinci Koğuşlar aynı koridora açılıyor, aynı avluya çıkıyoruz. İkinci Koğuş'tan birtakım arkadaşlarla karşılaşıyorum. Nicesini güçlkle tanıyorum. Acele yapılmış yol yol sıfır numara saç tıraşlarıyla herkes birbirine benziyor. Herkes biraz Nuri burada. Daha ilk anda anlıyorum: Amaç, herkesi Nuri'leştirmek.

Gidip koğuşun içindeki kırık, yer yer kelleşmiş aynada kendime bakıyorum. Ben de herkes gibiyim. En çok herkese, en az da bildiğim kendime benziyorum. Kimi zaman unutuyorum kafamın dazlaklığını, üşüyünce ya da elimi başıma atınca anlıyorum, yadırgıyorum.

Bugün bir ara bir kasket uydurdum, onunla dolaştım; sonra sıkılıp attım.

İzin alıp Fakir Baykurt'un yattığı koğuşa geçtim bir ara. Avukat Turgut Kazan'ın yardımıyla, tutuklanma kararına itiraz dilekçemi yazdım. Sadun Aren Hoca da oradaydı. Onun da saçları gitmiş; herkes gibi. Adil Özkol, Hüseyin Ergin de oradalar. İki de Amerikalı var koğuşlarında; esrardan yatıyorlarmış.

İlk tam günüm de böylece sona eriyor cezaevinde. Arkadaşlarla ilgilenmek, asker tutuklularla dostluk kurmaktan kitap okuma fırsatı bile bulamadım.

Asker tutuklularla konuştuğça şaşkınlığım büyüyor.

Esmer Urfalı, "1966'nın 1 Mart günü girdim," diyor, hemen ekliyor: "Bir devam daha var, bu ay sonunda kara bağlanacak."

Demek altı buçuk yıldır cezaevinde. Hâlâ insan gibi. Hâlâ ezilmemiş. Direnmekte.

Bir de idamlık var. Daha onunla tanışmadım. İdam gününü bekliyor.

Bugün birtakım erler başka koğuşa götürüldüler. Koğuş oldukça boşaldı. Sanırım bizlere –siyasilere– yer açıyorlar.

Ambalaj kâğıdından dolayı “siyasi suçlu Erdal”. Yaşasın!

Koğuşun köşesindeki 37 No’lu yatağa geçtim. Dün gece bu yatakta başının üstü gerçekten kel, yanlardaki birkaç tel saç da kırmızı olan, yaşının çok üstünde gösteren bir er yatıyordu.

Yanım duvar. Daha rahat. Bir yanım da geçit; yani boşluk.

Bugün dört kişi daha getirildi; yirmi kişi olduk. Biriki gün içinde koğuş siyasi tutuklularla dolacak anlaşılır. Bugün karıma ilk mektubumu yazdım.

(Karıma yazdığım mektuptan): “... Gözaltında birlikte dört gün geçirdiğim avukat Halit Çelenk’le baba dostu avukat Niyazi Ağırnaslı’nın da serbest bırakıldıklarını gazetelerde okudum. Sevindim. Onlardan birini avukat olarak tutabilirsiniz. Ağırnaslı, sevinerek alır davamı. Halit Bey, TÖS’ün¹ avukatı. Belki öğretmenler dışında kimsenin davasını almıyordur.

Sen nasılsın? Sinirlerin gergin olmalı. Gururlu, onurlu, sakın, sağlam olmanı isterim senin.”

Akşamüzeri altı kişi daha geldi. Adlarını şimdilik aklımda tutamıyorum. Koğuş doldu; tek boş yatak kalmadı.

Bugün sıkıldım. Gün zor geçti. Tutuklu erler en yakın dostlarım. Daha doğrusu onlar beni kendilerine dost seçtiler. “Erdal Ağabey” aşağı, “Erdal Ağabey” yukarı. Her

1. Türkiye Öğretmenler Sendikası.

yakalayan bana derdini anlatıyor. Boyuna hikâyelerini dinliyorum; anlattıklarının pek çoğunun palavra olduğunu bile bile. Hepsi de suçsuz yere burada yattığını anlatmaya çalışıyor.

Dün gece kavga oldu. Birinci kıdemli Abidin'le Bekir adlı tıknaz biri kapıştılar. Abidin, koğuşun sözde kaba kuvveti. Sertliği de, yöneticiliği de hiç beceremeyen, yüzüne zorla o sert maskeyi takan biri. Onun sert tavırlarından birine karşı çıktı Bekir. Kapıştılar. Ayırdılar.

Bu gece de Bekir beni köşesine davet etti. Ayakucumdaki ranzada alt katta yatıyor. Ev sahipliği yaptı bana yatağında. Çay getirtti. Sonra da hikâyesini anlattı.

Bekir saf, temiz, yiğit, güvenilir biri gibi. Tam bir güreşçi tipi; kulakları etle dolu.

Bir de Orhan çıktı bu gece. Hastanedeymiş; bu gece dönmüş koğuşa. İzmirli. Su, kalorifer tesisatçısı. Beş yıl yatmış. Şimdi de ikinci 30 ayını tamamlamaya çalışıyor. Orhan, orta boylu, tıknaz, otuz üç yaşında, saçları kırılmış, memur görünüşlü bir İzmirli.

Bir de Uğur var. İstanbullu, bacaksız fırlamanın teki. Sürekli peşimde. İlle bana hikâyesini anlatacak. Ne zaman anlatmaya başlasa, hikâyesi bölünüyor. Sonunda gece yatağıma gelip anlattı. O da esrardan yatıyormuş.

“Ne zaman çıkıyorsun?”

“14 Ağustos'ta.”

“İyi, az kalmış.”

O, oldukça sakin, “Bu yıl değil,” diyor, “gelecek yıl 14 Ağustos'ta.”

Nasıl bu kadar sakin, niçin bu kadar sabırlı bu insanlar? Daha önünde koca bir yıl var, sanki bir hafta sonrasından söz eder gibi konuşuyor.¹

1. Bu arkadaşların öyküleri de *Yaralısın*'da var.

Adımı ünlediler. Gardiyandı.

“Buradayım,” dedim.

“Kapıaltına!”

Acele giyindim.

“Çabuk ol!”

Koştum. Açtılar ana demir kapıyı, dış koridora aldılar. Duvara yanaştırıp beklememi söylediler. Ana demir kapı yine açıldı: Deniz Gezmiş’in arkadaşlarından üç kişi çıkarıldı, yanıma getirildiler. Tanıdığım, sevdiğim Mete Ertekin’di biri. Gözlerimizle selamlaştık. İkişer ikişer bileklerimizden kelepçelediler. Ben Mete’yle eşleştim. Öbür iki kişiyi tanıımıyordum, adlarını duymuştum: İbrahim Sayan’la, Necmettin Baca. Gösterilen yönde yürüdük, tel örgülerle çevrili büyük bahçeden geçtik, cezaevi arabasına bindirildik. Altı silahlı er, ellerindeki makiNELİ tüfeklerin namlularını minibüsün tavanına çevirerek oturdular yanımıza. Yola koyulduk. İşte o zaman dönüp rahatça bakabildim Mete’ye. Süzülmüştü, ama umduğumdan daha iyiydi. Konuşturmadılar. Başına gelenleri gazetelerde okumuştum.

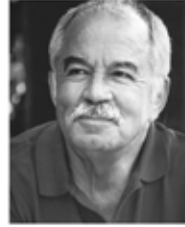
Arabanın parmaklıklıklı küçük penceresinden dünyaya, insanlara baktım. Ankara bıraktığım Ankara’ydı. İnsanlar, diledikleri gibi yürüyorlardı. Ağaçlar vardı; yeşildiler. Otobüsler yine insanlarla doluydu.

Savcı Gün Soysal’ın odasına alındım. Kendisi yoktu. (Halamın oğlu olur Gün. Karşılaşmak bile istemiyorum.)

Yan masada oturan ufak tefek sarışın bir savcının karşısına oturtuldum. Çok kibar görünüşlü biri. Adını da söyledi: Muhteşem Savaşan. Böylesine ufak tefek, gösterişsiz birine pek uygun olmayan bir ad. Sorular sordu. Yanıtladım. Aslında bu güler yüzlülükten, sözde yakınlıktan kaçınmak gerek. Ben de kaçınmaya çalıştım bu sarışın, sevimli savcıdan. Böylesi bir yakınlaşmanın yapay olduğunu düşündüm.

50 kuşağının öncü yazarlarından Erdal Öz, edebiyatımıza yalın bir dille yazılmış birbirinden değerli eserler armağan etmiştir.

12 Mart Askerî Darbesi, 68 Kuşağı diye anılan bir gençlik kesimini yok etmek amacıyla yapılmış bir baskın hareketiydi. 1971 ve 1972 yıllarında iki kez tutuklanıp cezaevine girdim. Orada sık sık –gizlice– günlük tuttum. Bunu yaparken, bir yandan da dışarıya durmadan mektuplar yazıyordum. O günlük notlarda, mektuplarda yazamadığım pek çok ayrıntıyı kafama, yüreğime kazıdım. Tuttuğum gizli günlük notlarımdan kurtarabildiklerimi, dışarıya yazdığım mektuplardan bulabildiklerimi belleğimde kalanlarla buluşturunca ortaya *Defterimde Kuş Sesleri* çıktı. Bu kitabı, daha önce yazdığım *Gülünün Solduğu Akşam*'ın devamı gibi de okuyabilirsiniz.

ERDAL ÖZ

#onikimartmuhtırası #altmışsekizkuşağı #toplumdaaydıninrolü #cezaevi
#günlük #gülününsolduğuaşam

can

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [t](#) | [canyayinlari](#)

anı

ISBN: 978-975-07-0222-6

9 789750 702228